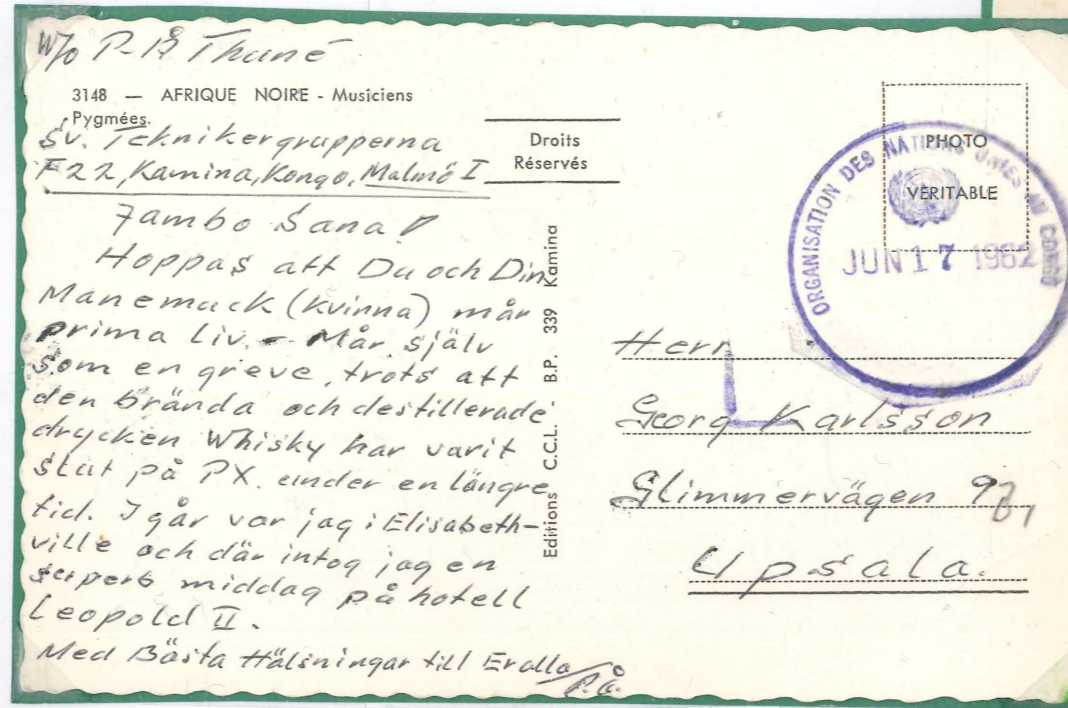
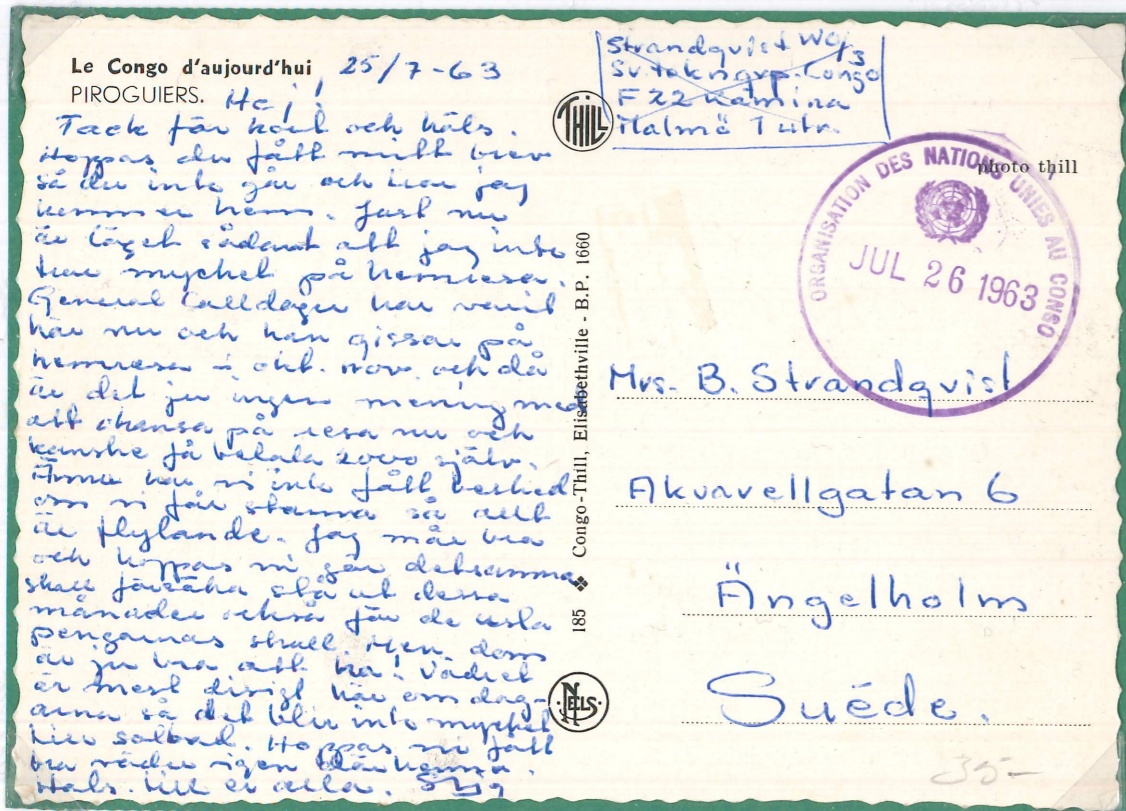

Sverige och Kongo Krisen 1960-1964

F22, september 1961 - augusti 1963

Per-Åke Thuné arbetade som vapentekniker vid F22 i Kamina. Han var i Kongo mellan 26/2 - 1/9 1962.

Stig Strandqvist arbetade som flygtekniker vid F22/ATB Kamina. Han var i Kongo mellan 4/2 - 14/9 1963.

Hans Adersson arbetade som flygtekniker vid F22 Kamina. Han var i Kongo mellan 21/8 1962 - 21/2 1963.

Flygteknikern Hasse Andersson skickade ett aérogramme till Rustmästare Bob Johansson som var inlagd på Sanatoriet i Mälilla kyrkby. Det gäller ju att skriva lite spännande saker när man skrev från Kongo. Han avslutar sitt brev med att berätta om vädret och ormar. Det gäller ju att imponera lite:

..... Vädret har varit lite växlande denna veckan. Mycket åska och riktig åska too. Det smäller utav bara den och så är det borta. Ormarna har börjat dyka upp runt husen. Ganska otrevligt. Alla är ju giftiga. I regel har man bara 3 minuter kvar i Afrika om man har otur. Bu! Här finns en orm som heter "spottande kobra". Den spottar prick i ögonen på 5 meters håll. Sedan är man blind. Ja det låter hemskt men nu är jag försiktig. Första tiden tänkte man inte på det men nu ser man sig om varje dag. Hälsningar Hasse

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

Bataljon XIV, 15/12 - 1/5 1962

Under våren 1962 började det komma klagomål från den svenska Bataljon XIV i Elisabethville. Man ansåg att arbetsförhållandena blivit alltför påfrestande, både psykiskt och fysiskt och hävdade att det var orimligt att svenskarna ensamma skulle ansvara för det stora flyktinglägret vid flygplatsen. FN:s ledning i Léopoldville beslutade därför den 29 mars 1962 om en omflyttning. Den svenska bataljonen förflyttades och fick ersätta en hemvändande indisk bataljon som varit stationerad vid Kamina-basen. I april var svenskarna installerade i Kamina där en av deras första arbetsuppgifter blev att hjälpa till att evakuera en del av flyktingarna från lägret i Elisabethville som tillhörde balubastammen. De transporterades hem till Kasaiprovinsen med järnväg genom att två fulla tåg avgick per vecka.

Den 215 1962 reste den Svenska FN-bataljonen XVI från Arlanda till Kongo för att ersätta Bataljon XIV. De fick flyga med en amerikansk DC-6 tillhörande Military Air Transport Service (MATS). Den första delen av resan startade på Arlanda och fortsatte sedan till Wheelus Airbase i Libyen. Därifrån vidare tvärs över Sahara till Kano i Nigeria och därifrån till Léopoldville i det nyligen självständiga République du Congo. Från landets huvudstad gjorde man sedan den sista flygresan till Kaminabasen i provinsen Katanga. På sträckan mellan Kano - Léopoldville passerade flygplanet Ekvatorn och planetns passagerare erhöll därefter beviset AEOLUS som utvecklades den 4 maj 1962 av major Nils-Gunnar Olivenbaum. AEOLUS var namnet på en grekisk Gud som vaktade vindarna och kungen på ön Aeolia som var en av Liparaöarna nära Sicilien.

Vi AEOLUS

vindarnas konung,
görer härmed veterligt,
att Vi i nåder upptagit
till undersäte

Herr Yngve Andersson

sedan han den 4/5 1962 passerat Ekvatorn. Rätt åtnjutes för honom att befara allt luftrum och därunder liggande hav och land.

Givet Ekvatorn den 4/5 1962

AEOLUS

Ex officio: N.S.O.

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

Bataljon XVI, 2/5 - 10/10 1962

I Kamina fick Bataljon XVI samarbeta med FN-folk från Norge, Kanada, Indien och Ghana. I augusti anlände även en bataljon från ANC (Armée Nationale Congolaise). Det spända läget i landet innebar att FN-svenskarna inte kunde beviljas några permissioner utan fick tillbringa all sin tid inom Kamina-basen. Bataljonens arbetsuppgifter var att bevaka flygplatsen och arbete med dess försörjning. Alla förnödenheter och all flygbensin måste flygas in. En del matvaror hämtades från en farm som FN drev i närheten. I augusti 1962 blev bristen på öl kändbar för den svenska bataljonen. Då återstod tolvhundra burkar att under sex veckor fördelas på sjuhundra man. Fritiden användes till att bada i poolen, bevista de filmvisningar som ordnades av kanadensarna och lyssna på musik från den egna radiostationen, "Radio Kamina".

Den allvarligaste situationen under 1962 med svenskar inblandade inträffade i september. Då blev en DC-3:a med svensk besättning av misstag nedskjuten av ANC-styrkor i nordöstra Katanga. Planet kom från F22 på Kamina och totalförstördes. Två man ur den svenska besättningen dödades.

L'AFRIQUE EN COULEURS
3213 - Village sous les Palmes
AFRICA IN PICTURES
Village under the palm-trees

Ma tag har är tillgods, jag har på minnet, och jag skulle vilja säga, att jag är nöjd med att vänta medel till till slut har blivit av ett program som har skönt lärt till minnats var och en av oss. Vi har väl så om det är något mer att säga, om det är så som det låter, hoppas på det bästa.

Hälsningar från

Knut Schulze
Kat. Baugata 40^{an}
Stockholm Sö

Editions HOA-QUI - Reprint, interdite

MEXICHROME

Sjukhuset och det närliggande klostret byggdes tillsammans med de andra byggnaderna på Kamina-basen i början av 1950-talet. Under oroligheterna i samband med självständigheten tvingades den belgiska personalen att lämna sjukhuset och driften övertogs efter en tid av norsk FN-personal. En fjärdedel av sjukhusets platser reserverades då för sjuka eller skadade FN-anställda medan resten erbjöds sjuka kongoleser. Utöver normmännen arbetade över 100 kongoleser och nio belgiska nunnor på sjukhuset. Nunnorna kom från det katolska klostret som var byggt intill sjukhuset.

Pålsson Cpl
NAME - NOM RANK - GRADE
577 *3004 Sved Bn*
SERIAL NO. - NO. MATRICULE UNIT - UNITE
Congo Malmö
BPO - BPB DATE

Herr Sven Ingemar Helquist
Knutstorpsgatan 87
Malmö
Sweden

R • AÉROGRAMME • PAR AVION

AEROGRAM

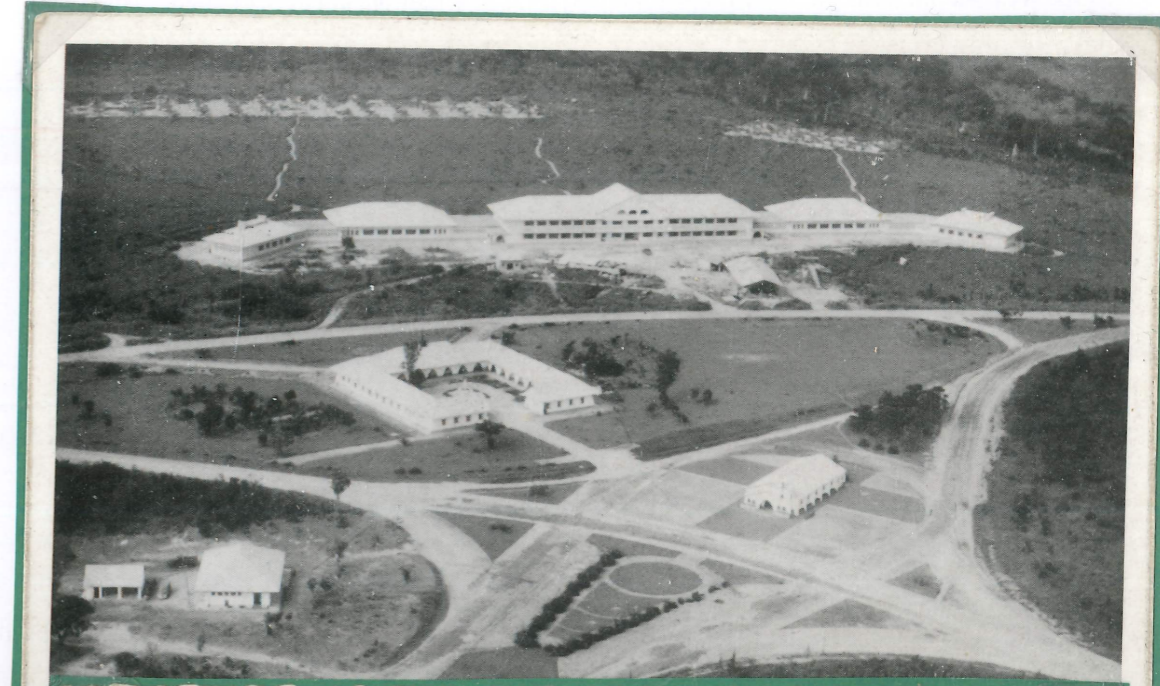
FLYPOST
PAR AVION

Sverige
5
öre

Svenska FN-Bataljonen
7. 9. 62
KONGU
A

Herr Per Carlsson
Box 60
Lysekil
Sverige.

Svenska FN-Bataljonen
7. 9. 62
KONGU
A

Kamina 22/5-62

2541 - CONGO BELGE - Région de LEOPOLDVILLE - Chutes Guillaume.

Flyg!

EFter en underbar flygresa, så har man nu kommit ner till Afrika jag kom hit till Kamina 3 maj, så man har varit här ett tag. Här är det allt lugnt och fridfullt. Hälsan och humöret är på toppen. Hälsan Reinhold

Personalen
Sjötullav
Packhusplatsen
Fock
Göteborg!
Sweden

NOBELPRIS 1901
RÖNTGEN
FRIDHOLM
VON REHRING
VANT HOF

SVERIGE 20

HOA-QUI - Paris
Reproduction interdite

Byn Songo Mongo, Kamina.

För de svenska FN-bataljonerna XVI, XVIII, XX tog alla vykort från Kongo slut. Istället tryckte man nu i Sverige nya vykort för FN-personalen bl.a. med motiv från kongobyn Songo Mongo som låg nära Kamina-basen. På adressidan står det - Hälsning från FN-Bataljonen, Congo.

Sverige och Kongo Krisen 1960-1964

Bataljon XVI, 2/5 - 10/10 1962

Djungel-Telegrafan

var namnet på den stencilerade tidning som gavs ut av den svenska FN-bataljon som var stationerade i Kamina mellan 2/5 - 10/10 1962. Denna Bataljon XVI bestod av 671 man av vilka drygt en fjärdedel var så kallade rekapitulanter, dvs. de hade tidigare tillhört någon bataljon. På Kamina-basen fanns även ett femtiotal andra svenska FN-anställda ur teknikerkontingenten. Djungel-Telegrafan utkom varje fredag under 21 veckor. Upplagan var 350 ex. Varje kompani tilldelades 50 ex. och de svenska ingenjörssoldaterna och flygarna som tillhörde F22 fick 20 exemplar.

Under maj 1962 startade några entusiaster bland svenskarna en radiostation som fick namnet Radio Kamina. Man använde en gammal belgisk radiosändare som man lyckades få igång. Sveriges Radio bidrog med en del studioutrustning och en fjäderdriven, bärbar bandspelare för intervjuer. Piratradiostationen Radio Nord bistod med en del bandad musik med inlagd reklam och radiotillverkaren Luxor donerade ett 100-tal små radioapparater som fördelades bland personalen.

DJUNGEL-TELEGRAFEN NUMMER 10 / SWED BN XVI K Sid. 9

"This is Radio Kamina..."

EFTER ÅTSKILLIGA FÖDSLOVÅNDOR börjar nu Radio Kamina bli ett begrepp; dess toner strömmar nu ut från radioapparater och högtalare i bostäder, mässar och på posteringar, ja praktiskt taget överallt. Lätt har det sannerligen inte varit för pionjärerna att komma därefter. Nu skall man ju ingalunda slå sig till ro med vad som är, då så mycket finns att rätta till och förbättra.

SWED BN XVI K NUMMER 2 UTG.: Red. Lars Borgström

RADIO KAMINA

YTTERLIGARE NÅGRA DAGARS avlyssningsprov, installationsarbeten och finjusteringar återstår innan Radio Kamina - basens egen rundradiostation - kan sända i full skala. Kapten Bertil Jernberg och tekniske chefen för det i FN-bataljonernas "historia" enastående projektet, fanjunkare Tore Andersson, håller på att trimma in stationen på 566 m mellanväg (530 kilocykler) som väntas bli den slutliga våglängden.

Som kommer procent ad "skv hållnir - Vi lokala Jernber "Radio

Avs: Gun Ohlsson 9/8 Ström Kapellgatan 31C Arboga.

3 19/7 Svar 23/7

SVERIGE SVARSMARKE FÄLTPOST

F.N. Soldat 16199 Lagerman

Stabskomp

Svenska F.N. Bataljonen

Kongo

Malmö!

Brevet till FN-soldaten 16199 Lagerman i bataljon XVI skickades ifrån Arboga 16/7 1962. Avsändaren var Gun Ohlsson som använde fältpostens svarsmärke i stället för frimärke. Denna möjlighet att skicka brev till Kongo var gratis och vanlig. Det var troligtvis brevets innehåll som gjorde att kuvertet kom att sparas.

era pr bilradio. forts. på sid. 2 52

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

Bataljon XVI, 2/5 - 10/10 1962

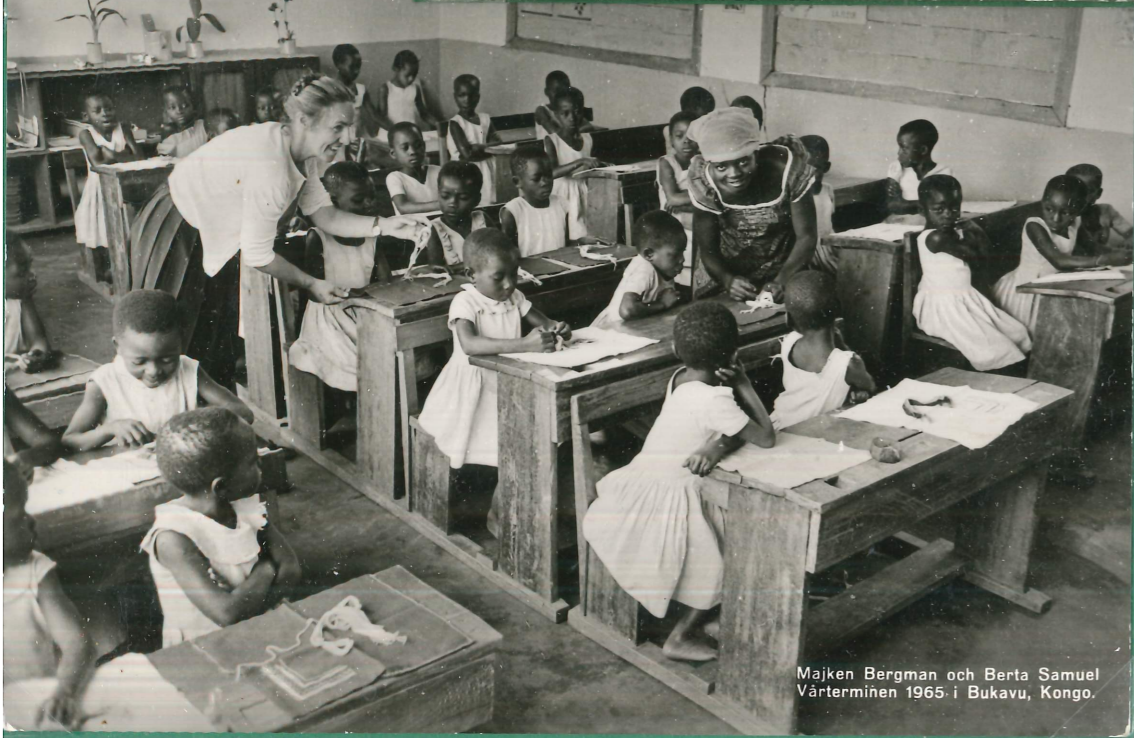
Missionärer som FN-tolkarna

I den svenska FN-styrkan i Kongo kom det totalt att finnas 84 tolkar. Antalet svenskar som både talade flytande franska och det afrikanska språket kiswahili, som talades i Katanga och de östra delarna av Kongo, var inte många. Den inskränkte till de svenska pingstmissionärer och deras barn som bodde eller hade bott i område. Till bataljon XVI knöts fyra missionärsättlingar som var tolkar. En av dessa var Lars-Martin Pettersson från Göteborg. Hans föräldrar hade arbetat på missionsstationen Lemera i Kivu-provinsen. Petterssons arbetsuppgift var att hjälpa till och tolka vid transporten av flyktingar från Elisabethville som skulle återvända till sina hembyar. En annan var den sjuttonårige Roland Tängström. Han var den yngste inom hela den svenska FN-styrkan i Kongo och hade ännu inte gjort sin militära grundutbildning. Han hade vuxit upp på missionsstationen Pinga där hans föräldrar hade arbetat och han hade under tre år varit elev på den fransktalande internatskolans för belgiska barn i Bukavu.

Kongo-Missionär Paul Jacobsson med familj.

Missionär Paul Jacobssons tre äldsta söner blev alla tolkar åt de svenska FN-trupperna. Stig och Karl-Erik Jacobsson knöts båda till bataljon XVI. Stig var placerad på den farm som producerade grönsaker till FN-soldaterna. Farmen låg några kilometer söder om Kaminabasen. Vid förhandlingar mellan FN:s militärledning och borgmästaren i Kaminaville kallades Stig att tolka.

Majken Bergman och Berta Samuel
Vårterminen 1965 i Bukavu, Kongo.

Permissionsresor

Flera artiklar i Djungel-Telegrafens handlar om de s.k. "leave-resorna". Efter en tjänstgöringsperiod hade FN-personalen rätt till en kortare permission. Man kunde då få följa med FN-flyg till Leopoldville eller Elisabethville, där det fanns speciella FN-lägenheter. Eller man kunde besöka nationalparkerna och missionsstationerna i Kivuprovinen. Ett reportage i Djungel-Telegrafens beskriver ett besök på missionsstationen Lemera där Lars-Martin Pettersson hade vuxit upp. Skolan där Majken Bergman arbetade besöktes även vid permissionsresorna.

SWED BN XVI K

NUMMER 11

27 JULI 1962

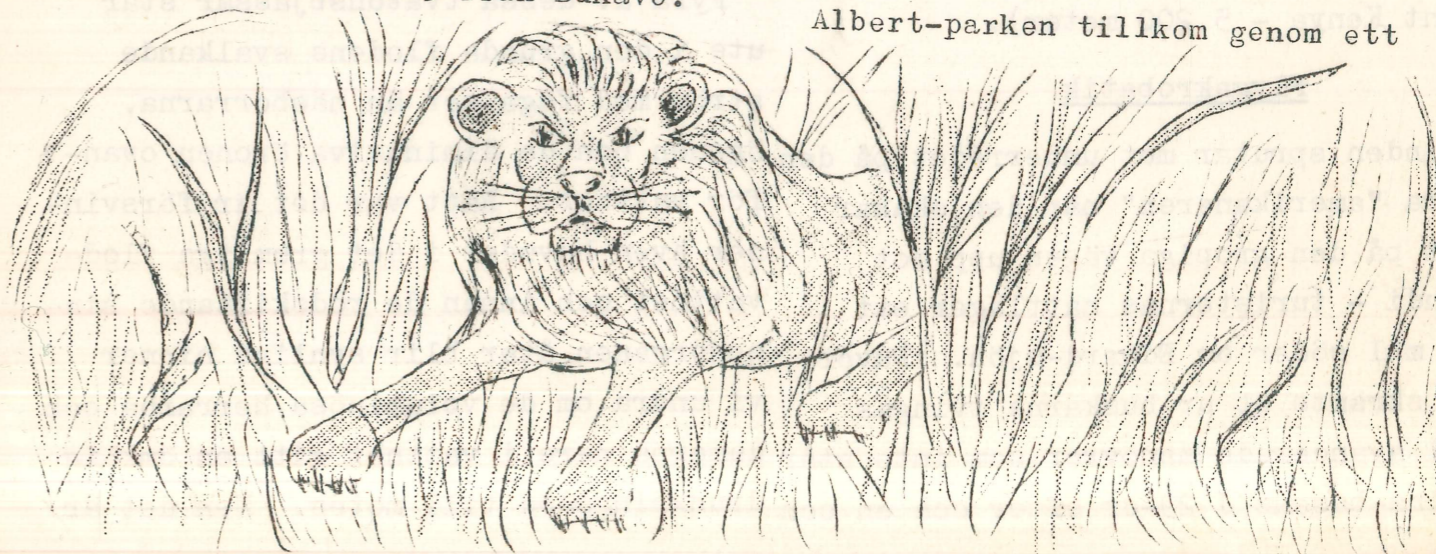
LÄNIGS LEJONSPÅR OCH ELEFANTSTIG...

- Djungel-Telegrafens utsände -

DEN SKUTTADE fram ur elefantgräset på höger sida om grusvägen, blev stående blickstill i högrest profil mitt i vår kurs. Den var kraftig över bogen, kroppsbyggnaden påminde om en älgs, hornen stod rakt upp. Den stirrade på oss med stora bruna ögon. Denna hästantilop eller Topi var det första i den långa rad stora djur som vi skulle möta i Albert-parken.

Vi? Ja, det var göteborgarna fänrik Lars-Martin Pettersson och löjtnant Lars Borgström och Radio Kaminas chefsreporter löjtnant Lennart Poignant. Och knappt en timme efter landningen hitom Goma-vulkanens sneda silhuett satt vi i en Ford 59 på väg till Parc National Albert - en av Kongos tre stora djur- och nationalparker, där Afrikas säregna djur kan beskådas i naturlig miljö på fria vidder. Kivus kullar i en DC 3 från Bukavo.

Albert-parken tillkom genom ett

aktuellt

för män NR 49 1962 4/12 95 ÖRE (oms. inräknad) DANMARK och NORGE 1:90

Flyghjälten
i Kongo
talar ut!

KAPTEN
ANDERS
LUNDQUIST

Resultatet av nedskjutningen av Dakotaplanet den 20/9 1962 var att de två sergeanterna P-O Solvestad och R G Colmgren omkom. Kapten Anders Lundqvist, löjtnant Billy Nilsson, sergeant Thorbjörn Bergh och sergeant Sven Kempe överlevde och erhöll i februari 1963 Vasamedaljen för sina insatser vid nedskjutningen.

VI JAGADES SOM DJUR I AFRIKAS DJUNGELNATT

Av BERNDT
von CORSWANT

Kapten Anders Lundquist skulle göra sin sista spaningstur över Kongo. Ombord på Dakotaplanet fanns tio man — och döden. Det var ett underverk att någon överlevde beskjutningen från de kongolesiska marktrupperna och nödlandningen som krossade planet. Men de som överlevt var inte räddade när de lyckades ta sig bort från det brinnande vraket. Då började jakten på dem som på vilda djur.

Gryning i Kongo. Morgonsolen glödgar skyn över djungeln. Dagen kommer snabbt. Afrika har föga mitt emellan. Antingen är det dag eller natt. Antingen vitt eller svart. Därför är det strid i Afrika.

Ingen skall säga annat än att den svenske flygaren Anders Lundquist kände lättnad när han antrade Dakotaplanet den här morgonen. I sju månader hade han praktiskt taget varje dag flugit över det förvirrade krigets Kongo. Nu var FN-kontraktet slut. Bara en sista spaningstur. En solskenstur.

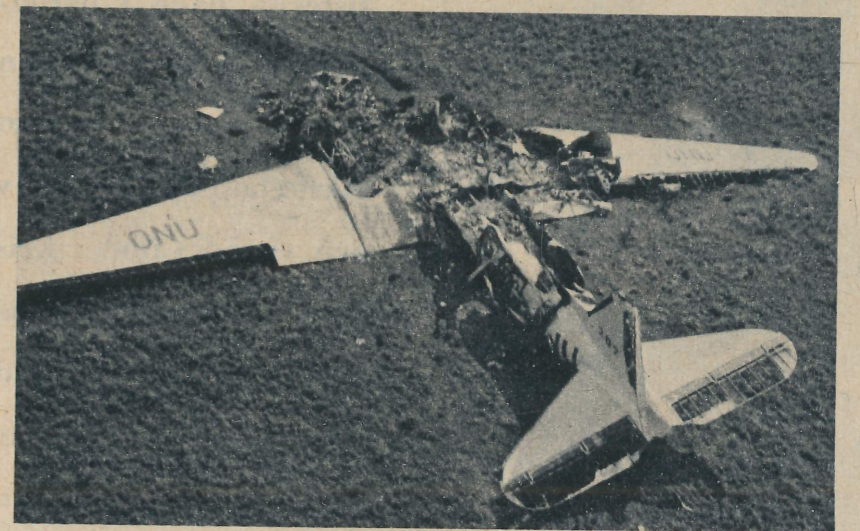
● Den sista resan — men döden smög ombord bland de tio i planet.

● Vid spakarna satt löjtnant Billy Nilsson och kapten Jan Toll. Den skägge Billy Nilsson var världsmästare i segelflyg en gång i tiden. Nu hade han återvänt till Kongo efter semester. Jan Toll var den som var ansvarig för spaningsturen. Den främste flygaren ombord, kapten Anders Lundquist, höll sig i bakgrunden. Hans sista Kongotur skulle bli behaglig...

De tio svenskarna flög fram över djungel, gräslätter, byar. Stora områden hade inte förändrats ett dugg sedan upptäcktsresanden Stanleys sträpsfyllda dagar. Men nu hade infödingarna inte bara spjut i sina händer.

Klockan var något över elva när det smällde till i vänstra motorn som vid en explosion. Ingen i planet förstod vad det var för ett underligt skarpt ljud. De hade aldrig hört något liknande. Men de skulle snart förstå, ty skott efter skott trängde in i planet. En av de tio segnade ned, genomborrad av en kula. Mer än hundra kulor träffade planet, som på några ögonblick blev i det närmaste manöverodugligt.

DET VAR CENTRALREGERINGENS TRUPPER SOM SKÖT NER PLANET

● Nedskjutningen av det svenska planet nära byn Kamunza tillskrevs först Katanga. Några trupper från den kongolesiska centralregeringen fanns inte på platsen, försäkrade general Mobutu. Men generalen hade tydligen dålig kontroll på sina soldater. Utred-

ningen visade nämligen att det var hans män som skjutit ned planet. När de skjutlystna soldaterna observerat ett plan som de inte kände igen, hade de tagit snabbkontakt med högkvarteret och fått beskedet att de själva fick besluta vad som skulle göras...

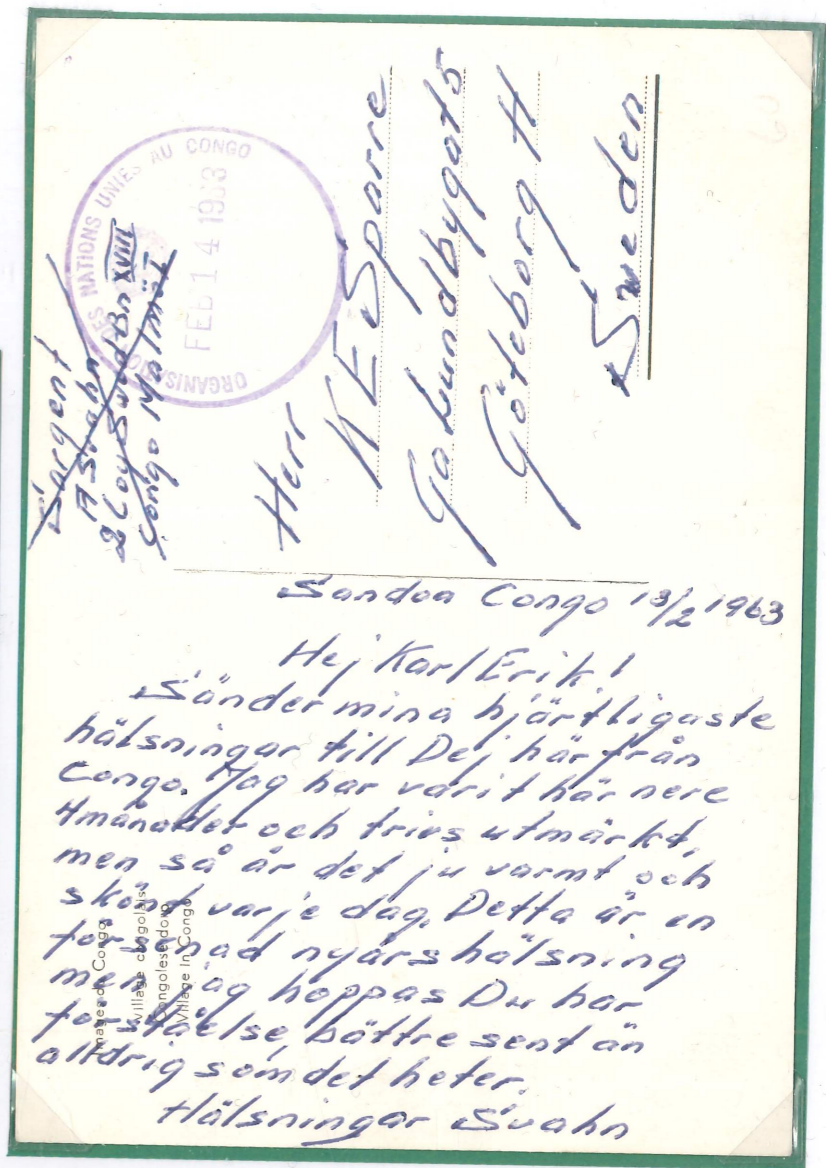
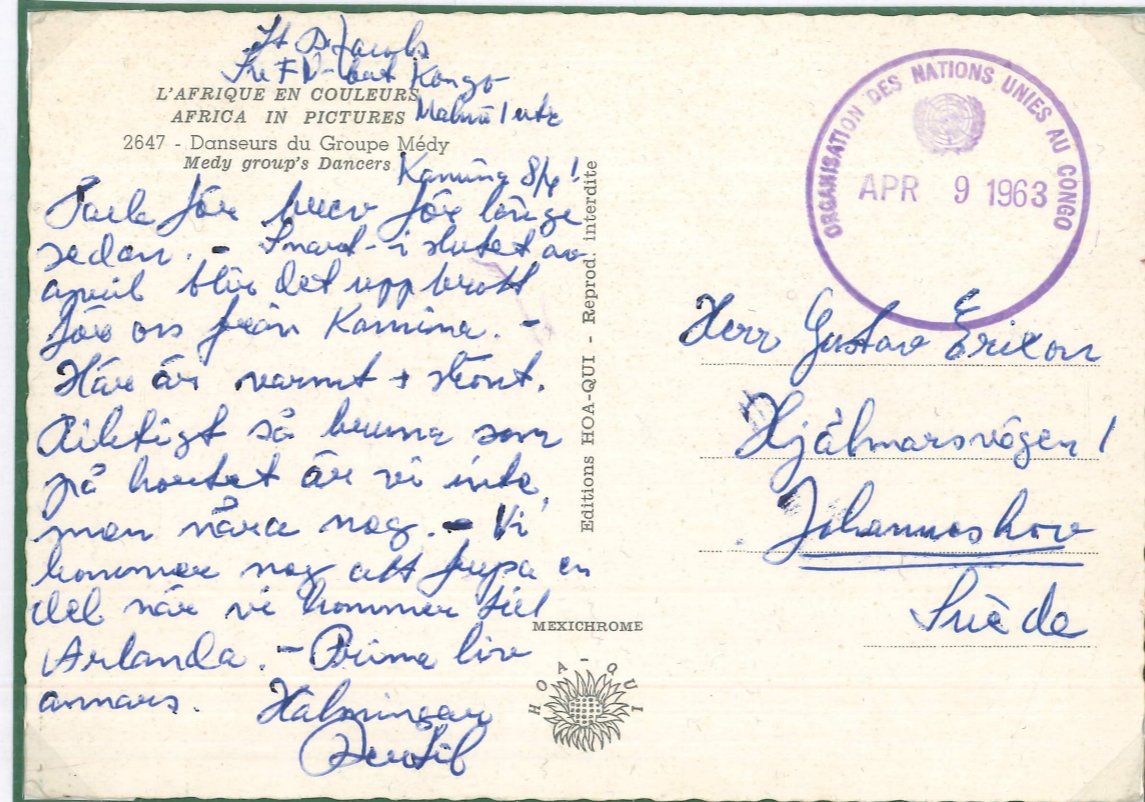
Sverige och Kongokrisen 1960-1964

Bataljon XVIII, 11/10 - 20/5 1963

I början av oktober 1962 var det dags att sända iväg ännu en svenska trupp. Denna Bataljon XVIII kom att bestå av 606 man. Under juldagarna var det lugnt med uppträdande av fältartister, men redan kring nyåret drogs man in i skärmytslingar med gendarmer i den närliggande staden Kaminaville. Under januari fortsatte oroligheterna i området, men under våren förbättrades läget vilket ledde till att FN-personalen kunde få fler permissioner och ledighetsresor. I februari 1963 opererade bataljon XVIII tillsammans med ett kompani i Sandoa och patruller i Bukama och Kilubi.

Detta vykort som skrevs 25/2 1963 har tre typer av frimärken. Två äldre frimärken med blommor från Belgiska Kongo, samma frimärke med övertrycket CONGO samt fyra frimärken från République du Congo med president Kasavubu.

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

Bataljonspastorn Josef Lagergren

Bataljon XII, Bataljon XIV

I början av juni 1961 återvände Josef Lagergren till det Kongo som han hade lämnat fem år tidigare. Denna gång for han i ett amerikanskt transportplan tillsammans med Bataljon XII. Lagergren var 43 år och hans familj, hustru och tre döttrar, var denna gång kvar i Borås. Han hade tidigare i två perioder arbetat som missionär för Svenska Missionsförbundet i Belgiska Kongo, men den här gången reste han som bataljonspastor och tolk. Under sin första period som missionärspastor, 1947 – 1950, arbetade han på missionsstationen Kibunzi, den andra perioden, 1951 – 1955, på missionsstationen Sundi-Lutete. Med sina kunskaper i franska och kikongo var han väl kvalificerad för sitt nya arbete. Kontraktstiden som bataljonspastor och tolk gällde sex månader

Efter två månader i Elisabethville fick Lagergren order att följa med ett förstärkt kompani om 245 man till en tidigare belgisk militärbas Kitona vid Kongofloden mynning, tio mil nedanför hamnstaden Matadi, Svenska Missionsförbundets centrum i Kongo. Denna kommandering innebar att Lagergren hamnade i ett område där alla talade kikongo. Den 24 oktober var uppdraget i Kitona slut och de svenska FN-soldaterna fick återvända till Elisabethville, där de stannade drygt en månad innan det var dags för hemresan till Sverige den 15 december. Alla soldaterna ur Bataljon XII reste inte hem. Några valde att förlänga sina kontrakt med ytterligare sex månader och överfördes till Bataljon XIV som kom ner för att avlösa. En av dessa var Josef Lagergren. Först i maj 1962 återvände han till Sverige.

Bataljon XVIII, Bataljon XX

Ett halvår senare vände Josef Lagergren ännu en gång tillbaka till Kongo denna gång med Bataljon XVIII. Nu hade den svenska bataljonen flyttats från Elisabethville och förlagts i den forna belgiska militärbasen Kamina. I det första numret av XVII bataljonens lokalproducerade tidning Djungel-Telegraf finns en artikel om bataljonspastorn Lagergren och den kyrkliga verksamheten vid bataljonen.

--- Bataljonspastorn Josef Lagergren (Borås) har gjort upp ett preliminärt förslag för den kyrkliga verksamheten vid bataljonen från och med 18 okt och tills vidare. Han räknar med att varje söndag kl 11.00 hålla högmässa i bataljonskyrkan (belägen vid sidan av officers- och underofficersmässen) och likaså varje söndag kl 18.00 hålla en radiogudstjänst i Radio Kamina.

Korum planeras vid de olika kompanierna mellan måndag-fredag kl 08.00. Radio Kamina kommer att bli utnyttjad av bataljonspastorn. Han räknar med en aftonandakt varje tisdag och torsdag mellan kl 22.20-22.30 och lördagar blir det efter svenskt mönster helgmålsringning kl 18.00. Den kongolesiska specialbataljonen kommer också att få höra den svenska bataljonspastorn på sitt eget språk kikongo, sedan tidigare gammalt och vant för pastorn. ----

Borås Tidning, 1955-12-30

Boråsmissionär hem efter fyra år i Kongo

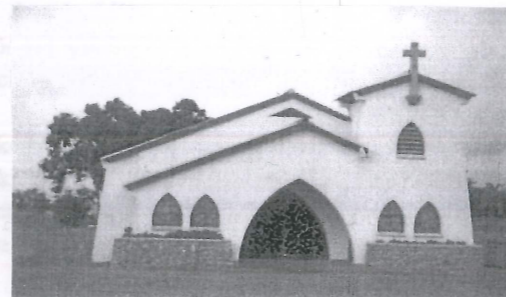
Margareta, Gustav och Inga-Lill heter missionärerna Josef och Lisa Lagergren och döttrarna. Tillsammans i Borås och alla har de tillbringat några åren av sina liv här.

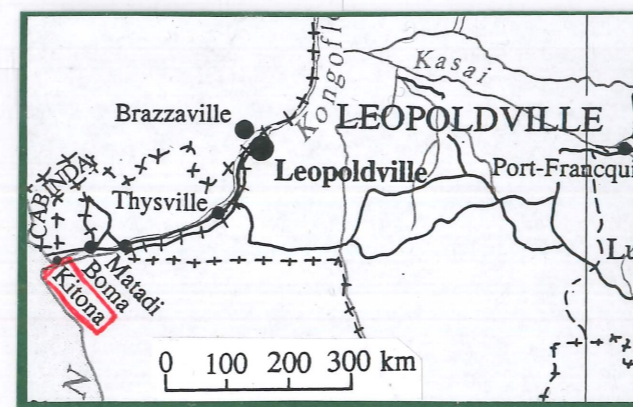
Bataljonspastorn Josef Lagergren håller korum på gräsvallen framför EPA på Kaminabasen. (O Hederén, Afrikanskt mellanspel, 1965)

Som bataljonskyrkan på Kaminabasen fungerade belgarnas romersk-katolska kyrka. Klockan tio höll den katolske pastorn mässa och en timme senare var det dags för den protestantiska gudstjänsten. Josef Lagergren konstaterar i boken *Det goda kriget* att gudstjänsterna i Kamina var ekumeniska och att den religiösa mångfalden berikade gemenskapen.

--- Vi följde Svenska kyrkans ritual. "Klockaren" hörde hemma i EFS, vid andra tillfällen skötte klockartjänsten av en FN-soldat från Frälsningsarmén. Jag som predikade var missionsförbundare, två musikanter som spelade var missionärer i pingstkyrkan, bataljonskören som sjöng i kyrkan bestod av unga män med andlig hemvist i olika samfund och kyrkor. --- I de fyra Kongobataljoner där jag tjänstgjorde fick cirka 200 man tillfälle att besöka svenska och utländska missionsstationer inom ett område på 200 mil från kusten, från Matadi till Usumbura i Burundi. Studiebesök vid missionsstationer företogs i f.d. Franska Kongo, Nord-Rhodesia och Tanzania. ----

Bataljonspastorn Lagergren förlängde ännu en gång sitt kontrakt och blev kvar på Kamina även under Bataljon XX:s tid. Först i oktober 1963 lämnade han Kongo.

Vykorten till systersonerna Margareta och Inga-Lill Lagergren skickades från deras pappa bataljonspastorn Josef Lagergren. Han var under två månader bland annat stationerad tillsammans med ett kompani FN-svenskar på Kitonabasen nära hamnstaden Matadi.

Sverige och Kongokrigen 1960-1964

Bataljon XX, 20/5 - 1/12 1963

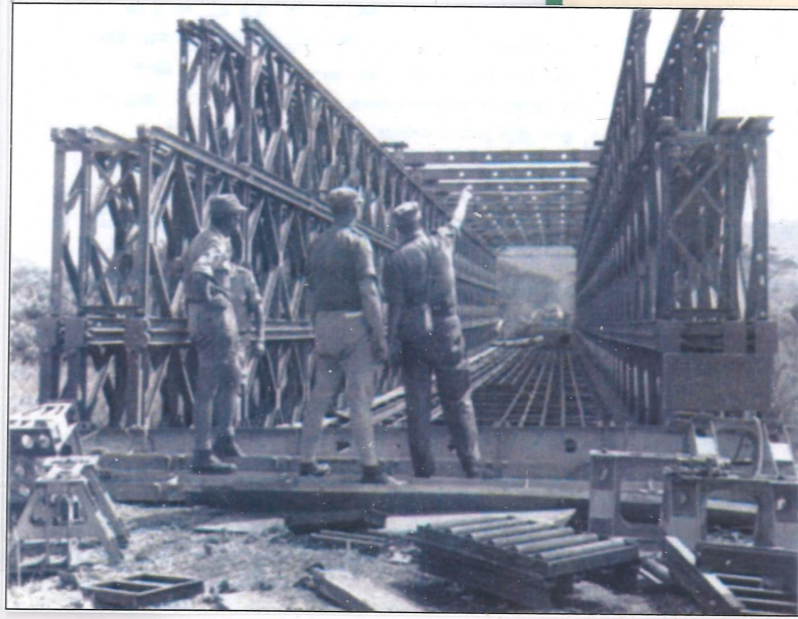
En brådskande uppgift för den följande svenska bataljonen i Kamina, Bataljon XX, blev att reparera broarna vid Bukama och därmed öppna förbindelsen med Elisabethville. Huvudinsatsen bestod i att bygga om en drygt hundra meter lång bro över Lualaba-floden. Den 16 juli 1963 kunde denna bro öppnas för lättare trafik. Den slutliga invigningen skedde den 3 september i närvaro av premiärminister Adoula.

Under hösten började man undan för undan att avveckla Kamina-basen. I september upphörde flygdivisionen F22 och även den övriga flygtrafiken skars ner kraftigt. Allt underhåll skulle nu skötas med några få DC-3:or. Underhållet fungerade dåligt och permissionsresorna upphörde åter.

~~Avs: FN-soldat 20074 Stenberg
Pi-Plat, Stabs Komp.
Svenska FN-bataljonen i Kongo.
Malmö 1 Utrikes~~
Bukama den 3-7-63 Hej på Er!
Tänkte skicka en hälsning från
det soliga och varma Kongo. Jag
mår bara fint och hoppas även
Ni gör det också. Vi på Pi-Plat
ligger nu i Bukama, en stad 17 mil
från basen och reparerar en bro
som gendarmerna sprängde söm-
der 1962. Hoppas Ni har fint
hövader. Hälsningar Gillis

ORGANISATION DES NATIONS UNIES AU CONGO
JUL 5 1963

Syskonen Olsson
Maråker, Marsjö.
Vingåker
Sweden.

Pos. 40237 DROTE Staff Coy Swedish BN
Congo
Malmö 1 Utrikes

Frk
Gunn Persson
Fristadsvägen 102A
BORÅS

JUL 2 1963

Sweden

Nationaal Albert Park
National Albert Park

Hälsningar
från Doris

Sticlae en liten hälsning
från Tropikerna till en hoppas
att ni mår bra och nu hop och att
erom nya bil går bra som för
jag väl ha ett tag i den när jag
kommer hem. Jag vill skicka en
extra hälsning till Hovaren,
Gunnilla och min lilla Maj.

ORGANISATION DES NATIONS UNIES AU CONGO
JUL 3 1963

Fru 3/ Nilsson
VÄSTERLIDEN I
Huskuarna
Sweden

ait Lt Juhl Lundgren
Sv FN-bat XX
KONGO
Malmö Utrikes

SVENSKA
FN-BATALJONEN

Eftersändes

Fru Peters
Lindås
Lillängen
Skattkärr

ORGANISATION DES NATIONS UNIES AU CONGO
JUL 4 1963

SUEDE

10F
20c
40c
CONGO
BELGISCH CONGO BELGE
IPOMOEA

Detta brev till fru Peters vid Officers-
mässen i Karlstad fick lite extra
frankering med tre frimärken från
belgiska kongotiden. Frimärkena
blev aldrig stämplade då brevet inte
hamnade hos Kongos postverk utan
skickades med FN-post till Sverige.
Extra intressant är att brevet efter-
sändes till Skattkärr och stämplades
på baksidan med Karlstad 10/7 1963.
Postgången Kongo - Sverige tog 6
dagar.

NOV 16 1963

Fonj. Haknert
Tygavdelningen
A6
Jönköping 12

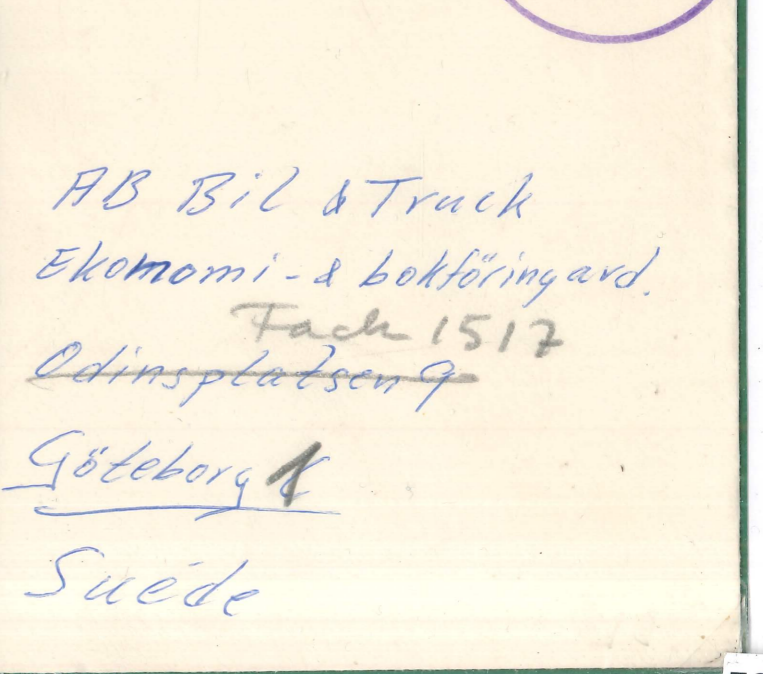
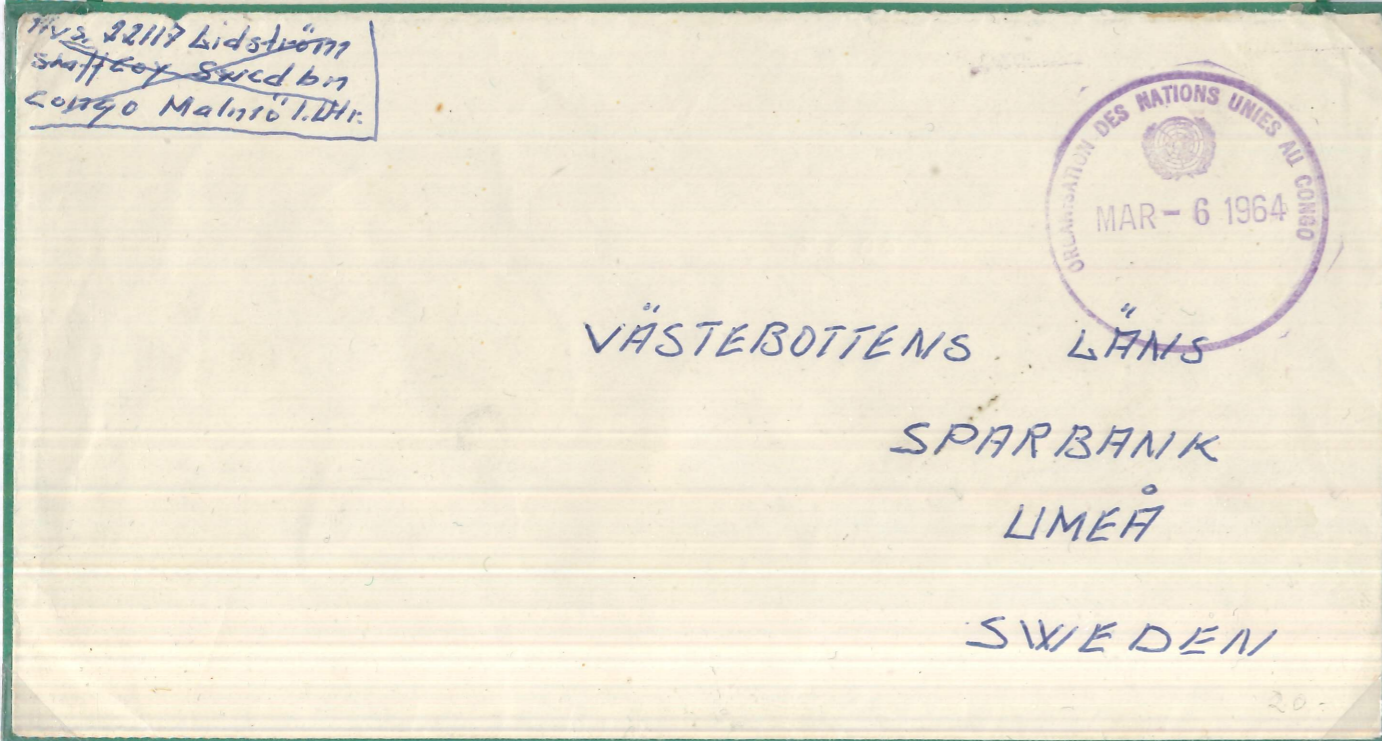
SVENSKA FN-BATALJONEN
KONGO
BATALJONSTABEN

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

Bataljon XXII, 1/12 - 20/5 1964

Under hösten 1963 inkom FN:s generalförsamling med en förfrågan om Sverige även kunde ställa upp med en reducerad bataljon under den tid då FN skulle att avveckla sin verksamhet i Kongo. Denna gång handlade det om en reducerad bataljon som endast skulle tjänstgöra fram till juni 1964. Med extra kort varsel organiserades Bataljon XXII. Den bestod av 302 man som utbildades vid I 4 i Linköping.

Kamina-basen skulle nu stegvis överlämnas till den kongolesiska militären. Efter överlämnandet skulle den svenska bataljonen flyttas till Luluabourg, där den skulle efterträda en etiopisk FN-styrka. Planen var att trupp och materiel skulle transporteras med tåg från Kamina till Luluabourg, men järnvägsbolaget led brist på både lok och vagnar, och endast tre tågsätt kunde sändas iväg. Resten av bataljonen, 115 man, fick förflyttas med flyg. Förläggningen i Luluabourg låg i ett f.d. belgiskt villaområde. Bataljonens uppgift blev att bevaka stadens flygfält och en verkstad för FN:s civila hjälporganisation. Efter två månader var uppgiften slutförd. 88 man ur bataljonen hade anmält sig till fortsatt FN-uppdrag på Cypern. Den resterande gruppen återvände med kommersiellt flyg till Sverige i mitten av maj månad 1964.

Sverige och Kongo Krisen 1960-1964

Bataljon XXII, 1/12-20/5 1964

J.N.

Granaths frisersalong VIA AIR MAIL

Trångsundstorg 5

TRÅNGSUND

Suède

Herr

Allan FROBE

Box 70.

Kanga.

SUEDE.

Avs. Fu. 22120 K. Rep. Kongo
 Militärpolitisk
 Svenska FN-boat Kongo
 MALMÖ i utrikes

ORGANISATION DES UNIES AU CONGO
 FEB 27 1964

Hej Alltidsammans s.
 Luluabourg den 26.2.64.

Tous droits réservés
 D'après original BELPHOTO-LULUABOURG

Till
 Lidköpings F.B.U.-Fören.
 M
 LIDKÖPING 2
 Suède.

Vi har nu förflyttats till huvud-
 staden i Kasai provinsen. En vacker
 och trivsamt men MYCKET varmt
 plats.
 Vore tacksam om Ni ville sända
 mig prospect över summerkursen
 för fältpoliserna.
 Hålsning och kärlek
 LULUABOURG - Danseville

När tiden för uppbrott från Kongo-uppdraget började närma sig gällde det att ta kontakt med bank och myndigheter hemma i Sverige. En del försökte som Arne Sahlberg att fixa lite frimärken som han lovat. Att blanda gamla frimärken från Belgiska Kongo med självständiga Kongos egna frimärken gick fortfarande bra.

Luluabourg i april 1964

Bäste Herr Ruot.

VIA AIR MAIL

Herr
 Bertil Ruot
 Erikjungbergsvägen
 Borlänge 2
 Suède

Jag har genom Lars Östberg fått kännedom om att du skulle vara intresserad av frimärken härifrån Congo. Över-sänder härmed några märken och hoppas att de utfaller till belåtnhet.

22261 Arne Sahlberg
 1 Komp. Svenska FN-boat Kongo
 Malmö 1.

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

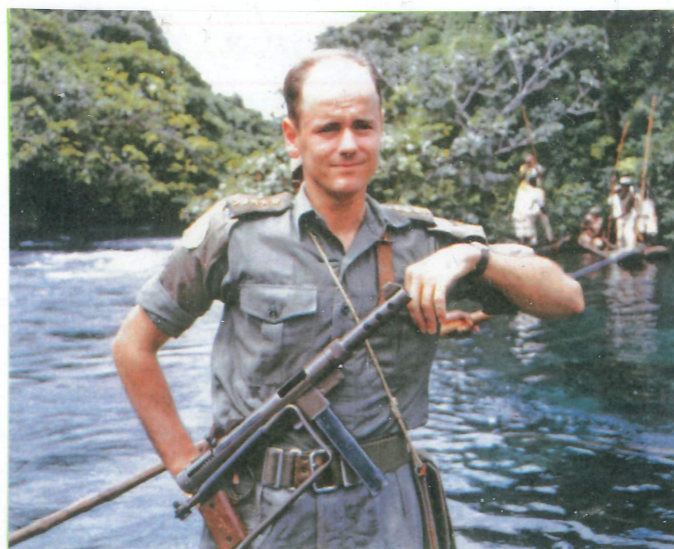
Kapten Stig von Bayer

Bakgrund

Stig von Bayers insatts under Kongokrisen varade hela perioden 1960-64 vilket var ovanligt. Hans språkkunskaper gjorde att han kom att tjänstgöra för olika svenska bataljoner, den svenska teknikerkontingenten men också andra länders bataljoner. Stig kom till Belgiska Kongo första gången redan 1949 som 12-åring med missionärsflygplanet Ansgar. Hans mamma var omgift med jägmästaren Hans Hansson och de hade kommit till Kongo året innan för att arbeta för den belgiska kolonialmyndighetens olika vägbyggen. Familjen bodde i de östra delarna av kolonien vilket innebar att Stig lärde sig både swahili och franska. Efter några år hamnade han på den belgiska internatskolan Athenée Royal i Bukavu. Här fick han även några svenska missionärsöner som klasskamrater som senare också blev FN-tolkar. Stigs föräldrar var kvar i Kongo ända till självständigheten medan Stig återvände tidigare för att göra sin värnplikt på 110 i Strängnäs. När man efter självständigheten 1960 beslutade att sända en svensk FN-styrka till Kongo så anmälde sig Stig frivilligt till tjänst som tolk.

1960-61

Stig von Bayer kom till Léopoldville i slutet av juli 1960 ungefär samtidigt med den 10:e svenska bataljonen från Gaza. När dessa FN-soldater sändes vidare till Elisabethville fick von Bayer istället order att följa med den irländska bataljonen till södra Kivuprovinnsen som var hans gamla hemmatrakter. Ett halvår senare kom Stig till den svenska bataljonen i Elisabethville. Han befodrades nu till löjtnant och fick även uppgifter som underrättelseofficer där han skulle leda en grupp till Dilolo vid Angolagränsen där man misstänkte att Tshombes soldater försökte föra in vapen till Katanga. Efter genomfört uppdrag och sammanlagt cirka ett år i Kongo var det dags för en månads semester i Sverige. Sedan återvände han till Kongo och den svenska bataljonen i Elisabethville. Den 17:e september inträffade flygolyckan och Dag Hammarskjölds död. Nya arbetsuppgifter väntade vid det stora flyktinglägret i Elisabethville samt uppgifter omkring F22 och deras "Flygande tunnor".

Den 9:e december 1961 inträffade en beskjutning i Elisabethville mot en bepansrad KP-bil på väg till ett möte vid ONU:s högkvarter. I bilen fanns överste Waern samt cheferna för FN-trupperna från Irland, Indien och Etiopien. Vidare tolken Stig von Bayer, en chaufför och en svensk kulspruteskytt. Plötsligt blev bilen beskjuten av katangesisk eld som träffade skytten som senare avled. Stig von Bayer fick splitter på sig och skadade ena handen.

1962-64

Den 14:e svenska FN-bataljonen flyttades från Elisabethville till Kaminabasen i april 1962 vilket innebar nya arbetsuppgifter som att flytta Balubas från flyktinglägret i Elisabethville med tåg och flyg tillbaka till Kasaiprovinsen varifrån denna grupp härstammade.

Stig von Bayer och en svensk helikopterpilot skickades på spaning tillsammans efter ett försvunnet flygplan. Det hade kommit bort under en rekognosering mellan Kolwesi och Kaminabasen men till slut hittade man planet men då greps de av fiende och skulle avrättas. Detta lyckades man stoppa i sista stund.

I slutet av 1963 spred sig det sk Mulele-upproret i Kwiluområdet. Här fanns ett antal missionärer från USA och Europa som var isolerade och hölls fånga på sina missionsstationer. FNs högkvarter satte samman ett räddningsuppdrag med FN-personal från flera länder och där ibland Stig von Bayer. Man disponerade sex helikoptrar och två Otterflygplan och lyckades tillslut rädda 106 missionärer och barn. En av helikopterpiloterna var svensken Torwald Glantz och han tillsammans med Stig von Bayer fick senare mottaga Vasamedaljen för sina insatser under operationen.

Braunstein (red) Svensk FN-officer bland kannibaler i Kongo 1949-64

Svenskt par befaras ha mördats i Kongo

— Från SvD:s utsände Tom Selander —

LÉOPOLDVILLE. Ett svenskt par befaras ha bragts om livet under oroligheterna i Kongo. Jägmästare Hans Hansson och hans maka som befann sig i Kasongo i sydvästra delen av Kivuprovinnsen har inte hörts av sedan våldshandlingarna började för över tre veckor sedan.

En son till fru Hansson i ett tidigare äktenskap, Stig Erik Otto von Bayer, som är bland de svenska tolkar som kommit till Kongo befinner sig nu i området där hans mor och styvfar vistas. Han hör till de åtta svenska tolkar som tilldelats den 700 man starka irländska bataljon som flugits till Kivu sedan provinsmyndigheterna där vädjat om hjälp hos FN-högkvarteret för att hindra nya oroligheter att sprida sig.

Svenske konsulin i Léopoldville Bengt Åkerén har skickat resultatlösa telegram till myndigheterna i Kasongo och konsulatet i Usumbura för att få klarhet i makarna Hanssons öde.

Ait de inte redan tidigare efterspannats beror på att man först trodde att de befann sig i Bryssel när oroligheterna började vilket dock visade sig felaktigt. Man finner det osannolikt att de inte skulle ha låtit höra av sig på hela tiden om inte något hänt. En möjlighet är dock att de räddats av belgiska fallskärmstrupper som ingripit på flera orter i Kivuprovinnsen för att bistå hotade europeer.

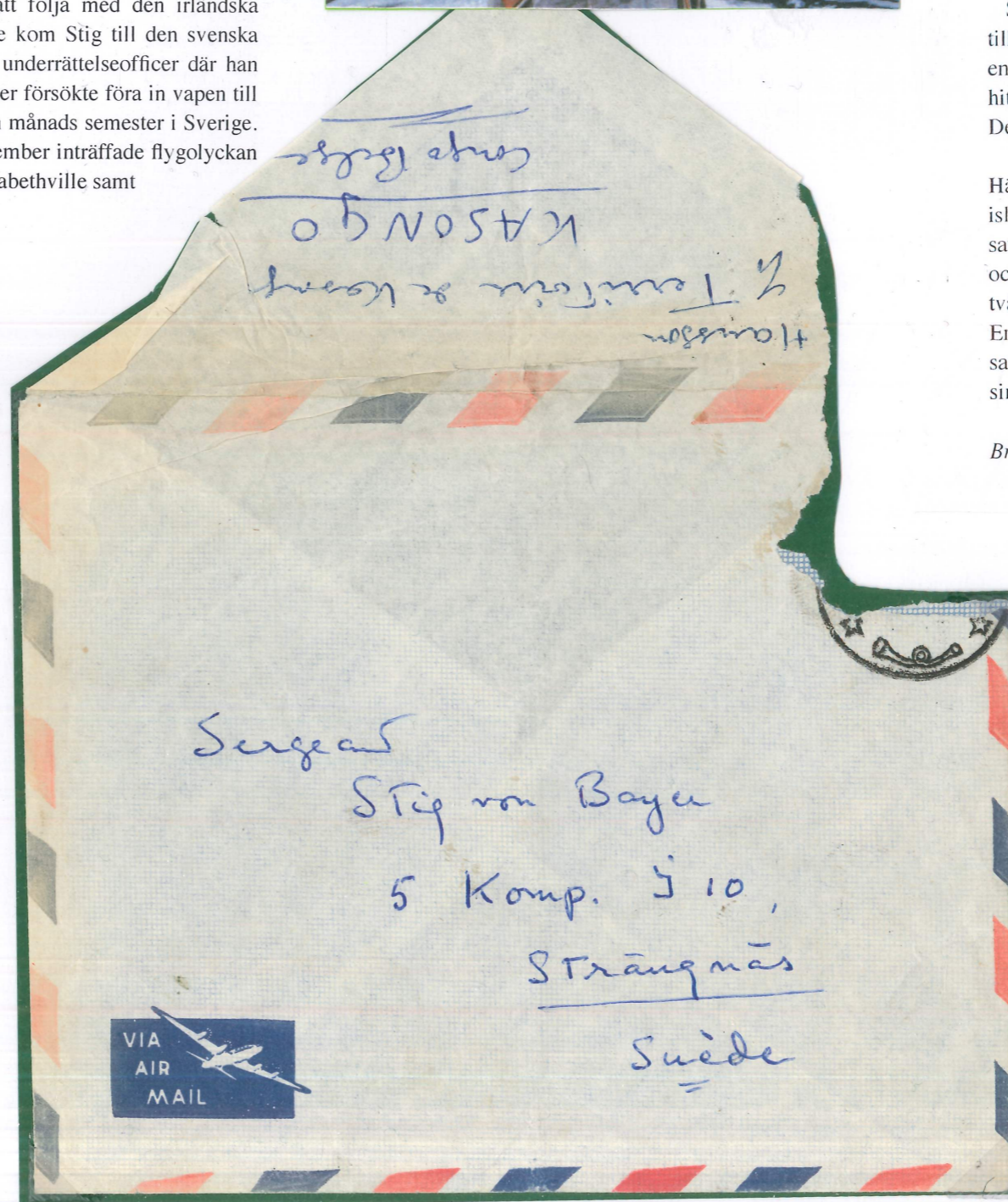

Den svenske FN-tolken Stig von Bayer, vars mor och styvfar befaras ha mördats.

SVENSKA DAGBLADET

Lördagen den 30 juli 1960

Ett brev ifrån Kasongo i Belgiska Kongo var en av de sista livstecknen ifrån Stigs mamma innan han reste till Léopoldville. Paret Hansson bodde under våren 1960 i östra Kongo. Exakt när brevet skickades framgår inte av det bortrivna frimärket men i brevtexen kan man läsa datum 12-6-60. Trots stora svårigheter lyckades föräldrarna fly till Goma där de träffade Stig av en tillfällighet då han var i tjänst hos den irländska bataljonen. Man lyckades sedan återvända till Europa med flyg tillsammans med andra belgiska kolonialtjänstemän och deras familjer.

Den 23/4 1964 tilldelades kapten Stig von Bayer och löjtnant Thorwald Glantz Vasamedaljen i guld för deras tjänst vid svenska Teknikerkontingenten i Kongo under striderna i jan-febr 1964.

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

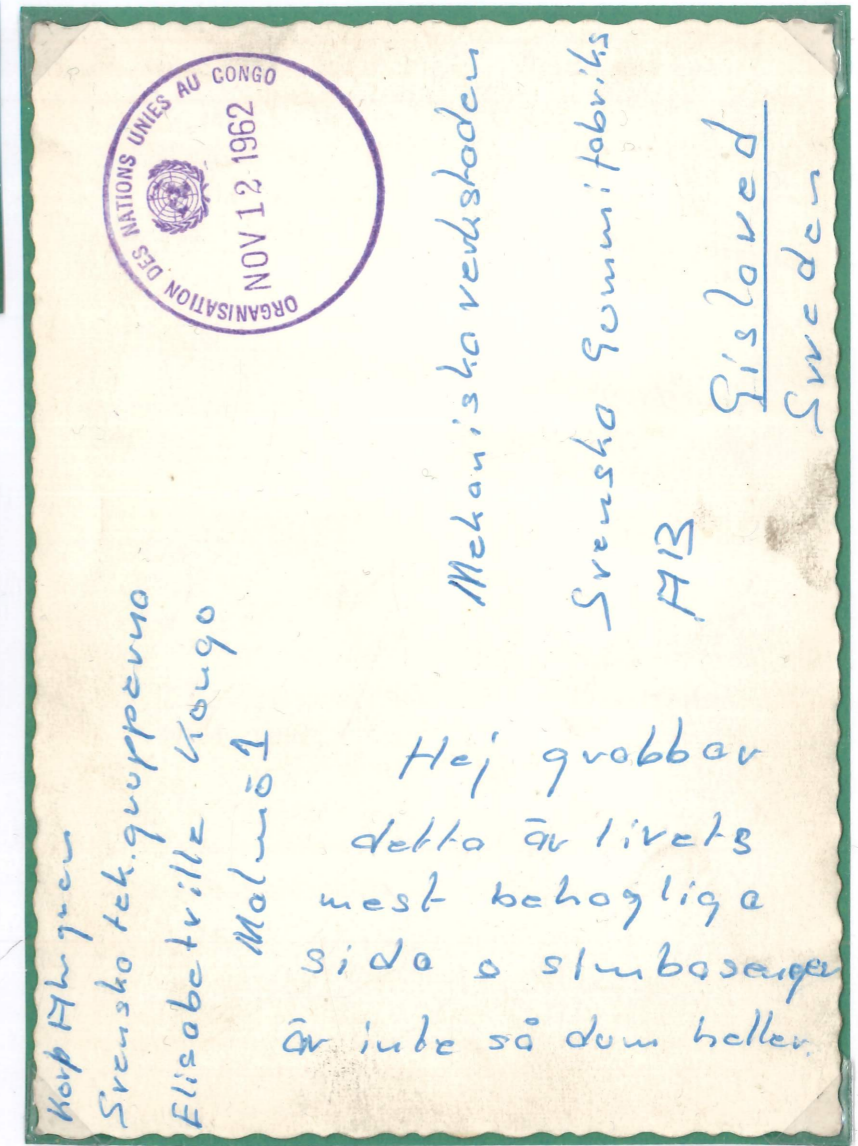
Fritid och permissionsresor

De FN-anställda hade en del fritid. Hur användes den? En aktivitet var besök i en "äkta negerby" där det gick att köpa souvenirer. Det förekom också artistbesöket. En besökare var jazzlegenden Louis Armstrong med orkester som gav konsert både i Léopoldville och Kamina. Svenska artister som besökte Kamina var Staffan Broms, Britt Damberg och Git Sköld.

Efter att varit i tjänst en längre tid fick FN-soldaterna en välförtjänt permission under några dagar. Ibland erbjöds möjlighet att resa till grannlandet Rhodesia under permissionen och bland annat besöka det pampiga Viktoriefallet. En annan möjlighet var att flyga till Mombasa i Kenya där man kunde bada i Indiska Oceanen. Vanligare var att kunna resa några dagar till Léopoldville eller Bukavu i Kivuprovinserna.

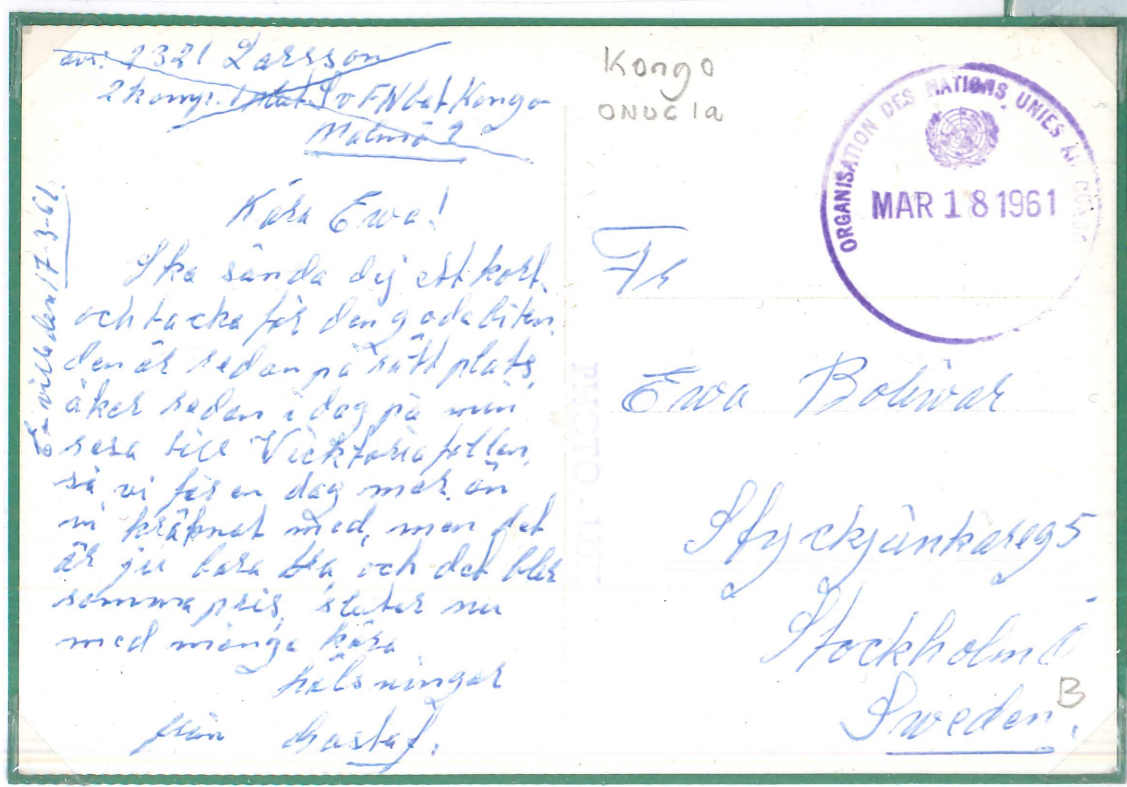

D. 112 Louis Armstrong

Under de cirka två år som Katanga försökte fungera som en egen stat gav man ut egna frimärken och även sedlar med bild på presidenten Tshombe. Denna 10 franc-sedel kompletterades även med autografen av den svenska fältartisten Britt Damberg som tillsammans med Staffan Broms orkester underhöll de svenska FN-soldaterna.

Vykort från Viktoriefallet på gränsen mellan nuvarande Zambia och Zimbabwe.

Belgarnas simbassäng Lido i Elisabethville besöktes ofta av de svenska FN-soldaterna när det var dags för permission.

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

Missionsarbetets förändringar

Viktiga förändringar av det svenska missionsarbetet i Kongo inträffade under och efter Kongokrisen 1960-64. Den 23 juli 1961 överlämnades i Matadi verksamhet som bedrivits av Svenska Missionsförbundet till en självständig inhemsk kyrka Eglise Evangelique du Matadi - Manianga (EEMM). Liknande förändringar kom senare att ske beträffande verksamheten hos Svenska Baptistsamfundet och Svenska Pingstmissionen i Kongo.

Sjukvården och sjukhuset på Kibunzi var en del som överlämnades och svårigheterna var till en början att hitta doktorer som kunde arbeta på sjukhuset i Kibunzi. En första lösning fram till sommaren 1961 var den svensk-amerikanske doktorn Titus Johnson. Han hade emigrerat till USA 1915 där han utbildat sig till läkare och drev nu en klinik i Chicago. Han hade varit med om att starta det amerikanska missionsförbundets sjukhus i Wasolo i norra Kongo. När han lämnade Kibunzi efter ett år lyckades man tillfälligt anställa Dr Daniel Perers som nu arbetade i Eskildtuna. I början av 1950-talet hade han arbetat på Kinbunzi och här kunde han arbeta fram till sommaren 1993 och då man försökte att igen kunna låna en doktor från USA. Plötsligt inträffade istället gripandet av den amerikanske doktorn Paul Carlson som arbetade för de det amerikanska missionsförbundet mitt under arbetet vid missionssjukhuset Wasolo. Han var kidnappad under en månad för att sedan arkebuserads i Stanleyville. Kongokrisen var inte över än i norra delen av landet och det kom att dröja många år tills man fick en ny doktor på Kibunzi sjukhus.

Doktorerna Titus Johnson och Elon Mattsson på Kibunzi.

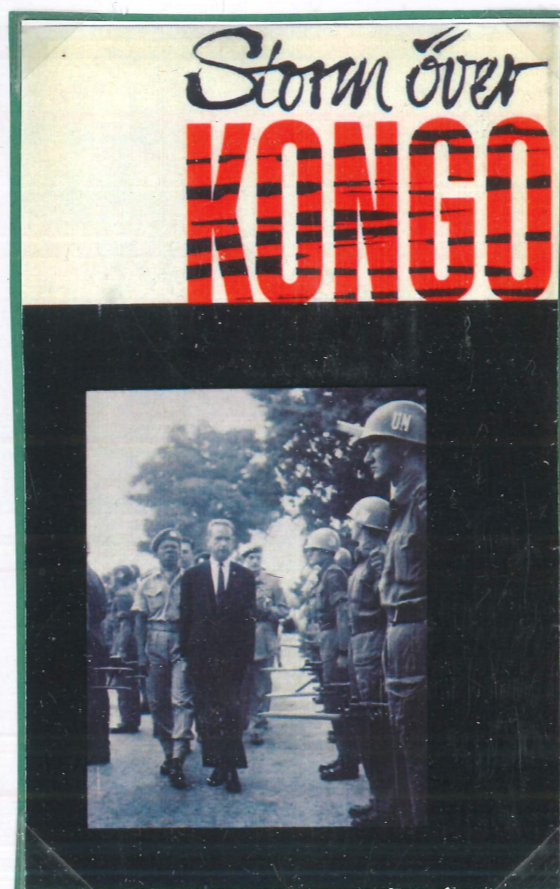
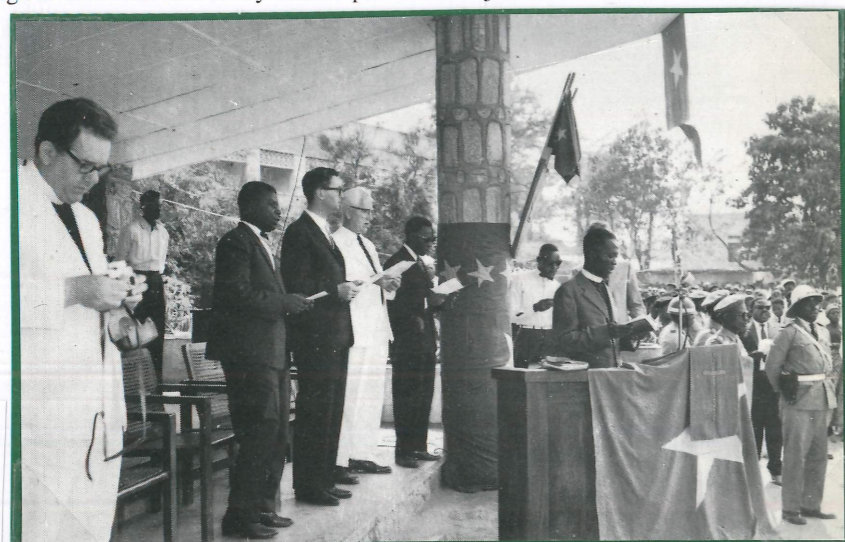

Dr Paul Carlson tillsammans med staben av läkare och sköterskor i Wasolo

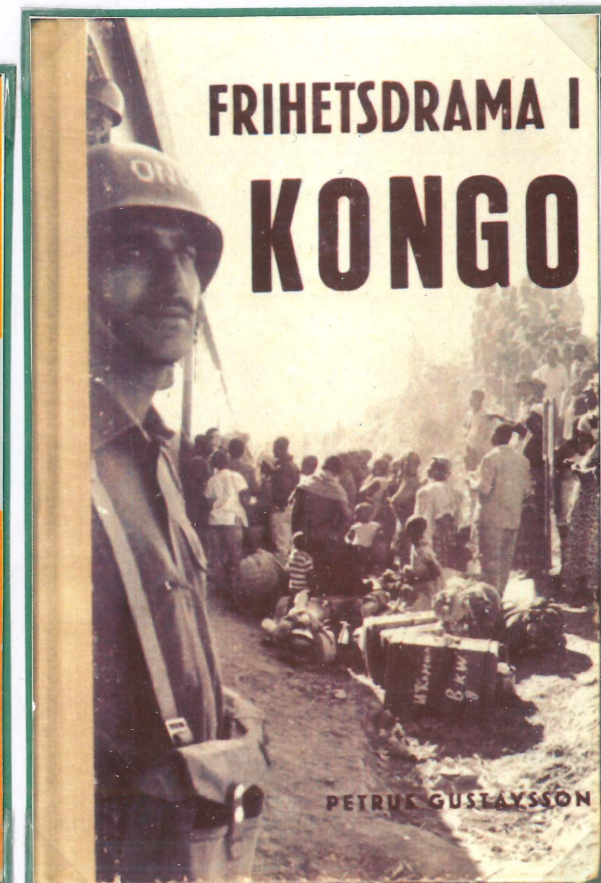
Autonomihögtiden i Matadi 23 juli 1961 när Svenska Missionskyrkan mission övergår till kongokyrkan EEMM. (Stenström, Mission blir kyrka, 1977)

PERERS, Daniel Andreas, leg. läkare, f. 1921.09.20 i Falun. Studentex. 1940, med.kand. 1945, med.lic. 1951, kolonialläkare i Antwerpen 1953. Missionsläkare i Kongo 1953-56, 1962-63.

Kongos självständighet och den svenska FN-insatsen i landet följdes med stort intresse i Sverige, inte bara av anhängarna till alla FN-anställda utan även av medlemmarna i de tre svenska samfundet som hade missionsverksamhet i landet. Svenska Missionsförbundet, Svenska Baptistsamfundet och Svenska Pingstmissionen gav på sina respektive bokförlag ut var sin bok om Kongo: Storm över Kongo, Det hände i Kongo och Frihetsdrama i Kongo. I dessa skildras inte bara de kritiska dagarna då missionärerna tvingades fly och lämna sina missionsstationer, utan här diskuteras även de lokala kyrkornas framtida verksamhet.

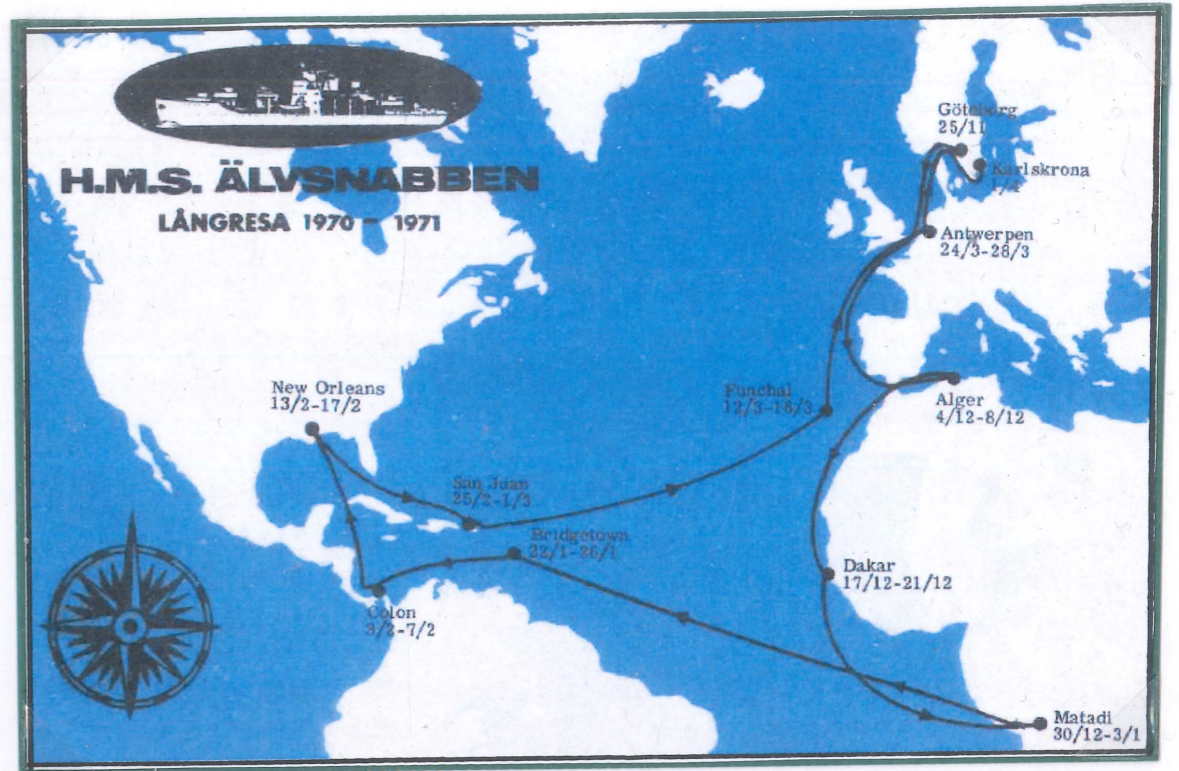
Sverige och Kongokrisen 1960-1964

H.M.S. Älvsnabben i Kongo 1970-71

ÄLVSNABBEN

Vid nyåret 1971 besökte minfartyget H.M.S. Älvsnabben hamnstaden Matadi i Kongo under årets långresa. Besättningen uppgick till 250 man varav 110 var värnpliktiga. Ändamålet med långresan vara att skapa möjligheter för praktisk sjötjänst under en längre sammanhängande period men dessutom ville man sprida kännedom om Sverige genom att besöka några andra länder ute i världen. Det hade nu gått sex år sedan de sista svenska FN-soldaterna hade lämnat Kongo, som är det land i Afrika där flest svensk militär har arbetat som en följd av FN-insatsen under Kongokrisen 1960-1964. En del av Älvsnabbens besättning fick resa vidare till huvudstaden Kinshasa. De andra som blev kvar i Matadi på fartyget fick möjligheten att besöka den svenska missionsstationen som blivit plundrad och förstörd under oroligheterna i samband med landet självständighet.

Älvsnabben skulle besöka nio utländska hamnar under långresan men det blev ett extra besök i Pointe Noire eftersom det inte fanns möjlighet att bunkra diesel till fartyget i Matadi som var planerat. Vid besöket i de båda Kongoländerna passade många på att skicka hem vykort eller brev till Sverige.

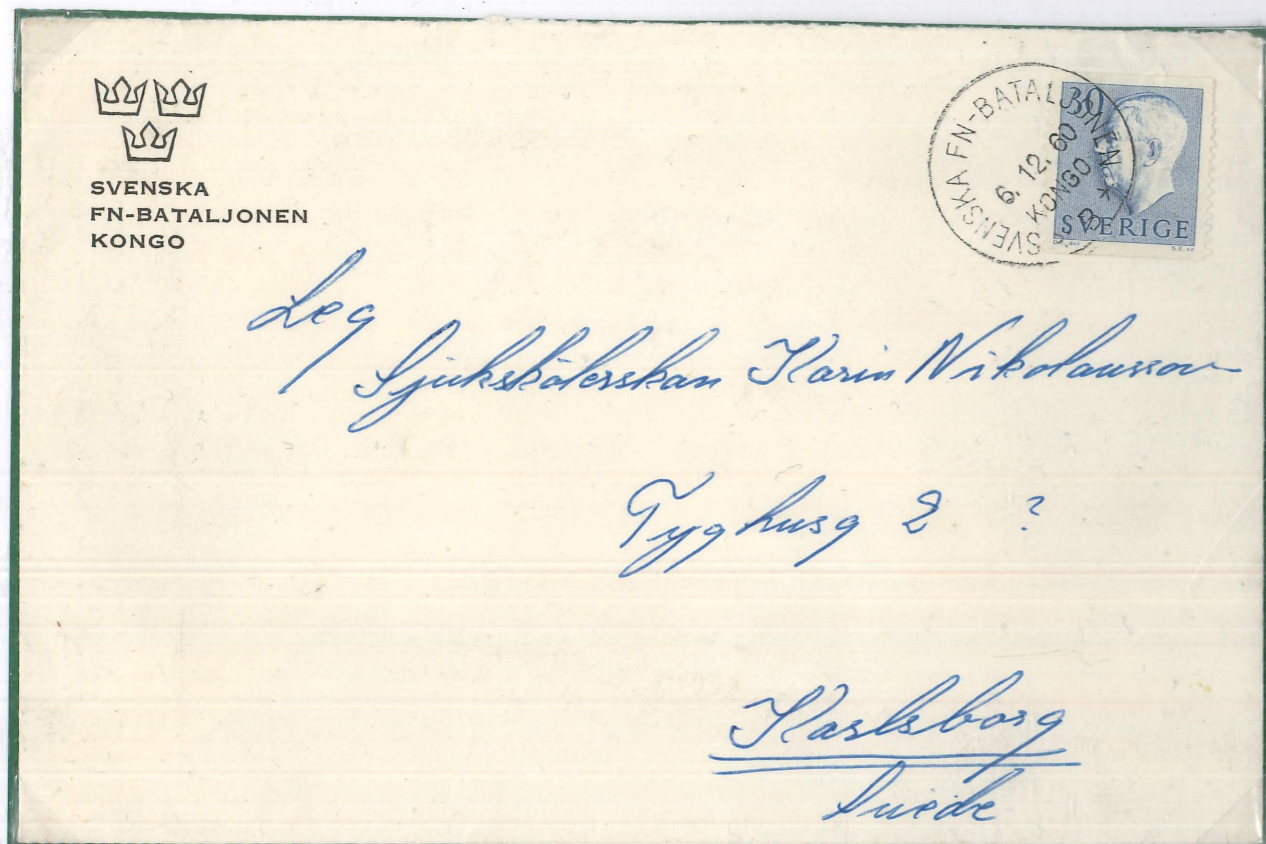

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

Summering

FN:s insats i Kongo är den största militära insats i ett enskilt lands som världsorganisationen gjort. I Kongo tjänstgjorde totalt 70 356 soldater, 4 200 civila experter och 2 724 administratörer från sammanlagt 34 länder. Hela insatsen kom att kosta 2,2 miljarder kronor i 1964 års penningvärde, vilket nära nog knäckte FN ekonomiskt. Flera länder gav ut egna frimärken för att minnas sin insats t.ex. Sverige, Indien, Etiopien och Irland.

234 FN-soldater fick sätta livet till under operationen, 195 i direkt strid. Fem svenska soldater stupade, två avrättades av ANC-trupper i Port Franqui och fyra dog i två flygolyckor – nedskjutningen av den svenska DC3:an hösten 1962 och planet med Dag Hammarskjöld ett år tidigare. Vidare omkom tre svenska FN-soldater i trafikolyckor och en skadades till döds då en mina exploderade. Inräknat de sex civilanställda från Transair på Dag Hammarskjölds flygplan och generalsekretären själv blir det totala antalet svenska dödsoffer 22 personer.

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

FN-veteranerna i Kongo

"FN-veteranerna Kongo" är en kamratförening för personer som tjänstgjort i de svenska FN-bataljonerna i Kongo 1960-64. Föreningen bildades 1980 och har idag cirka fyrahundra medlemmar. Föreningen samarbetar med "Fredsbaskarna Sverige", som är en kamratförening för alla svenskar som arbetat i olika FN-aktioner runt om i världen. Föreningen ger sedan tjugofem år tillbaka ut tidningen *Fredsbaskern*. "FN-veteranerna Kongo" arrangerar olika typer av samlingar och anordnade under 2008 till exempel en utställning på Armémuseet i Stockholm med titeln "Svensk FN-trupp i Kongo 1960-64".

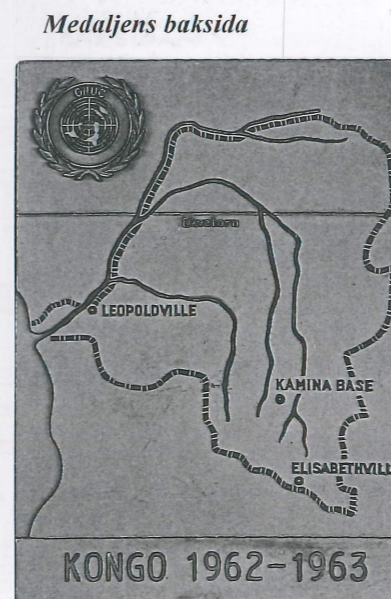

FN-Veteranerna Kongo...

Fredsbaskern

FREDSBASKRARNAS SVERIGES MEDLEMSTIDNING - årgång 25
www.fredsbaskarna.se

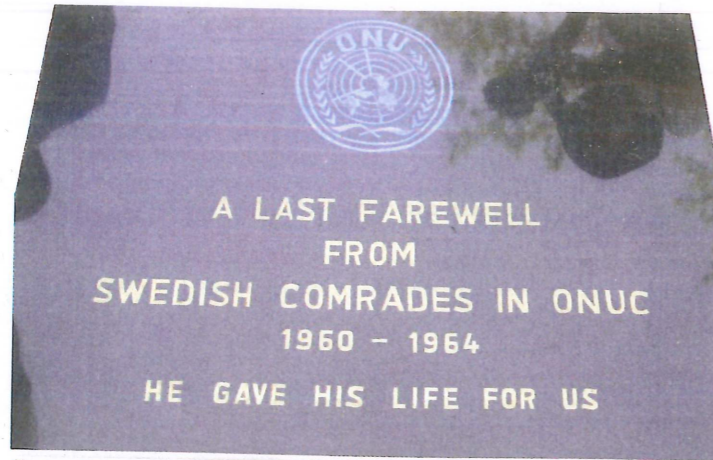
Alla som tillhörde en FN-bataljon erhöj en minnesmedalj efter avslutad tjänst. Ovanstående medalj gäller för FN-bataljonen XVIII vilket var de som tjänstgjorde på Kaminabasen 11/10 1962 - 20/5 1963.

Miljö från utställningen "Svensk FN-trupp i Kongo 1960-64".

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

FN-veteranernas återbesök efter 50 år

Kongoveteranernas plakett invid Dag Hammarskjölds minnesmonument i Ndola. Foto: Gullmar Svensson.

Posttorget i E-ville, på vars tak striderna mellan FN och Katanga började den 13 september 1961. Foto: Gullmar Svensson.

FN-veteranerna Kongo

Ordförande: Karl-Olof Fransson, 036-649 68, 070-633 49 63
Sekreterare: Stig Högberg, 08-618 34 09
Kassör: Rune Brink, 036-703 66, 070-590 25 18
Hemsida: www.kongoveteranerna.se

Tillbaka i Kongo efter 50 år

Under tiden 19 november – 3 december 2012 anordnade Pelle Mohlins resebyrå en resa till Kongo för veteraner och historiskt intresserade. Med på resan var elva veteraner. Stig Högberg har skrivit en grundlig reserapport, som textmässigt är för lång för att publiceras i Fredsbaskern. Här följer de väsentligaste avsnitten i hans berättelse:

NDOLA

Efter bussresa till Ndola besökte vi först guvernören för området som hälsade oss välkomna till landet. Därefter åkte vi vidare med bussen till The Dag Hammarskjöld Living

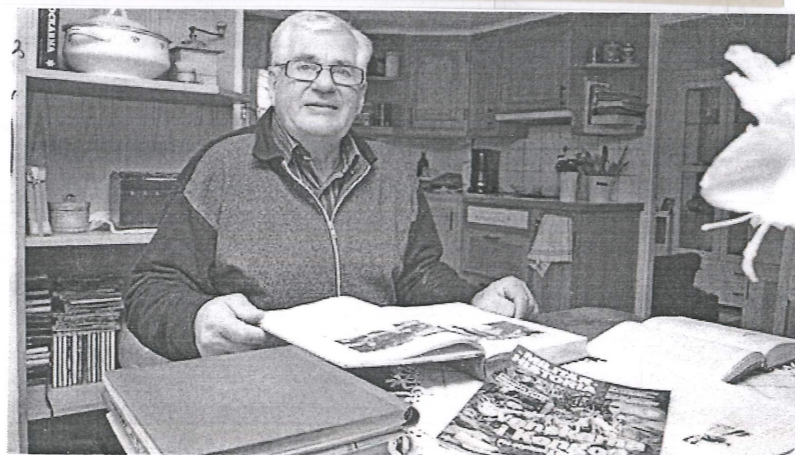
Memorial School. Skolan startades i februari 2003 och ligger i anslutning till platsen där Hammarskjölds plan störtade. Den har c:a 500 elever från 1:a till 9:e klass. De välkomnade oss med en sång (We welcome you) och vi svarade med vår nationalsång. Vid en ceremoni vid minnesplatsen avtäcktes en minnesplatta som var täckt med en svensk flagga och en FN-flagga. Plattan är en gåva från oss Kongoveteraner. Dessutom skänktes till skolmyndigheten en kamera och medel till en dator som dr Peder Wallberg donerat. Vi överlämnade också privata gåvor till skolbarnen, tre fotbollar blev de mest uppskattade. På kvällen åt vi middag med guvernören.

En av souvenirerna som Glenn Altsten fick med sig från Kongo är Katangakorset, ett kopparkors som använts som betalningsmedel. FOTO BENGT LAGERSTEDT

» Mest minnesvärda upplevelserna på resan

- Att se misären och kaoset i huvudstaden Lubumbashi.
- Minnesstunden i N'dola och avtäckningen av stenen vid Dag Hammarskjölds plats.

Alf Gustafsson bläddrar i historieböcker och fotoalbum från Kongokrisen. Foto: Jan-Ake Thorell

KRIS I KONGO

Krigsveteran från Sjuhärad tillbaka i Kongo

Uppdaterat kl 14:29 (publicerades kl 08:54) . Nyheter P4 Sjuhärad Kommentera

Tusentals människor är på flykt i östra Kongo efter att ny strider i staden Goma brutit ut. Alf Gustafsson från Härna utanför Ulricehamn gjorde FN-tjänst i Kongo för drygt 50 år sedan. Nu är han tillbaka i området skulle igår gå över gränsen till Kongo – men det blev problematiskt.

”En dröm att få återvända”

FN-veteranen Glenn Altsten reste tillbaka till Kongo

BORÅS. 50 år efter tjänstgöringen som FN-soldat i Kongo åkte Glenn Altsten från Borås tillbaka. –Det var länge en dröm att få komma till de platser där jag var under mitt halvår i Kongo, säger han.

Redan i mars i år var det meningen att han skulle åka iväg tillsammans med några andra. Men stridigheter och oro i Kongo gjorde att resan blev uppskjuten. I mitten av november blev den dock av, och tillsammans med cirka 15 andra före detta soldater och folk från bland annat Röda Korset reste han iväg.

Gruppen kom till Zambia först, där man besökte N'dola, där Dag Hammarskjöld förolyckades. Här avtäckte man en sten på minnesplatsen.

–Vi besökte också Dag Hammarskjölds skola, där barnen var klädda i blågult och sjöng svenska sånger för oss.

Deras resa uppmärksammades av befolkningen, och guvernören bjöd in dem till visit. Glenn Altsten

”Barnen var klädda i blågult och sjöng svenska sånger.

Glenn Altsten, FN-veteran

berättar att FN också visste att de var där, och de blev intervjuade av kongolesisk tv.

Den sydöstra delen av Kongo, Katanga, har stora naturtillgångar. Glenn Altsten tycker att det är synd att man inte utnyttjar dem på ett bättre sätt, så att staten får inkomster, vilket i sin tur skulle komma befolkningen till godo.

FN-soldaterna bodde i huvudstaden i Katanga, Lubumbashi (tidigare Elisabethville), en stad som Glenn Altsten nu kunde se hade vuxit enormt sedan han var där.

–Det var sorgligt att se hur nedslitet och fördärvat det var, säger han. Campen som vi bodde på för 50 år sedan var ett villakvarter, och är numera poliscamp. Då fanns

det välklippta häckar, nu var allt sådant borta.

Till sjukhuset som hans grupp stödjer, kunde man däremot inte ta sig, vilket han beklagar. Ett besök i staden Goma fick också ställas in eftersom rebellerna var på väg. Gruppen flög istället till Kigali, Rwanda.

–Det var helt annorlunda där, mycket städat och fint, och folket tycktes må bra, trots att det är en diktatur. Man sade oss att man hellre levde i en välskött diktatur än i en dålig demokrati.

I Kigali besöktes folk mordsmuseet.

–Det var en konstig känsla att gå igenom det, man frågade sig hur folk mordet kunde inträffa då för 18 år sedan.

Glenn Altsten ser tillbaka på en mycket intressant resa, då man färdades genom Kongo i buss, eskorterad av polis, som också vakade över gruppen utanför bussen.

–Resan kostade en hel del, men det är väl investerade pengar, konstaterar han.

YVONNE GUNNERIUSSON
yvonne.gunneriusson@bt.se 033-700 0

KONGOVETERANERNA

Över 6000 svenska FN-soldater tjänstgjorde mellan 1960 och 1964 i Kongo - Sveriges mest dramatiska och omstridda FN-insats. 19 stupade och ett 40-tal sårades allvarligt. Många av soldaterna har burit erfarenheterna från insatsen som ett livslångt, väl dolt trauma. Efter femtio år gör några veteraner ett återbesök i Kongo. Resan får flera av dem att öppna sig och berätta om det som inte ens deras allra närmaste fått veta. En dokumentärfilm av Marika Griehsel.

Subtitled in English

Sverige och Kongokrisen 1960-1964

Katangas frimärken 1960-1963

Under de två år som Katanga existerade som självständig statsbildning med president Tshombe hann man ge ut en del egna frimärken. Katanga fick finansiellt stöd från det belgiska gruvbolaget Union Minière du Haut-Katanga och hjälp med att ta fram de nya frimärkena som först var några frimärkserier från Belgiska Kongo och den självständiga nationen Kongo som försetts med övertrycket Katanga. Den första svenska FN-kontingenter anlände till Katanga den 12/8 1960 och bland dessa FN-soldaterna fanns en del frimärkssamlare som skaffa de nya frimärkena från Katanga som kunde bli ett fint tillskott till deras frimärkssamlingar när de kom hem till Sverige.

Glenn Alfsten från Borås skickade några brev med Katangafrimärken till sin hemadress i Sverige. Brevet innehöll inga meddelande utan bara hopvikta sidor från någon dagstidning.

